

HRANA ZA EVROPU

KAKO REALIZOVATI STRATEGIJU POLJOPRIVREDE
I RURALNOG RAZVOJA SRBIJE 2014-2024?

Subotica, 22-23. oktobar 2014.

ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ
ECONOMICS INSTITUTE
1947

Друштво аграрних економиста Србије
Serbian Association of Agricultural Economists

PANEL 5: KAKO REALIZOVATI STRATEGIJU POLJOPRIVREDE I RURALNOG RAZVOJA SRBIJE ?

Tema izlaganja: U susret novim rešenjima u agrarnoj politici Srbije

Prof. Natalija Bogdanov

Zašto Srbiji treba nova agrarna politika?

- Potreba da se *smanji zaostajanje u tehnološkom razvoju* za konkurentskim zemljama i omogući efikasnije suočavanje poljoprivrednog sektora sa efektima klimatskih promena;
- Neophodnost *povećanja efikasnosti prehrambenog lanca* i konkurentnosti poljoprivredno-prehrambenog sektora;
- Obezbeđivanje *stabilnog dohotka i poslovnog okruženja* za poljoprivrednike i druge preduzetnike;
- Ostvarivanje ekonomskih, ekoloških i socijalnih *ciljeva održivog razvoja*, u čemu multifunkcionalna poljoprivreda i ruralni razvoj imaju posebno mesto;
- Spremnost da se odgovori na zahteve proizašle iz *procesa priključivanja STO i EU*.

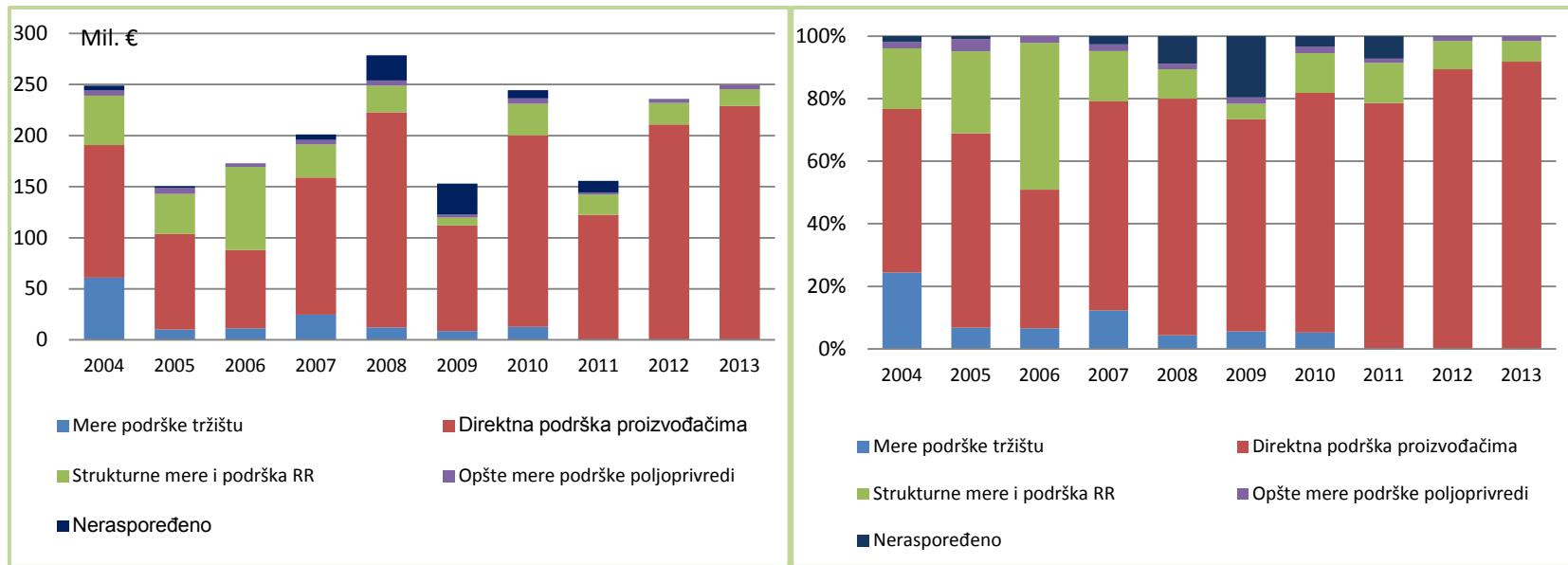
Postojeća rešenja u agrarnoj politici (1)

- Pragmatična, „palijativna“ rešenja;
- Nedovoljna refleksija ciljeva politike u merama podrške - programski okvir nejasan;
- Produktivizam je (i dalje) primarna orijentacija
  - samim tim, veća korist od podrške za velike proizvođače;
- Ekološki, tehnološki i socijalni aspekti razvoja (gotovo) nedotaknuti;

Postojeća rešenja u agrarnoj politici (2)

Obim i struktura budžetske podrške poljoprivredi Srbije, 2004-2013*

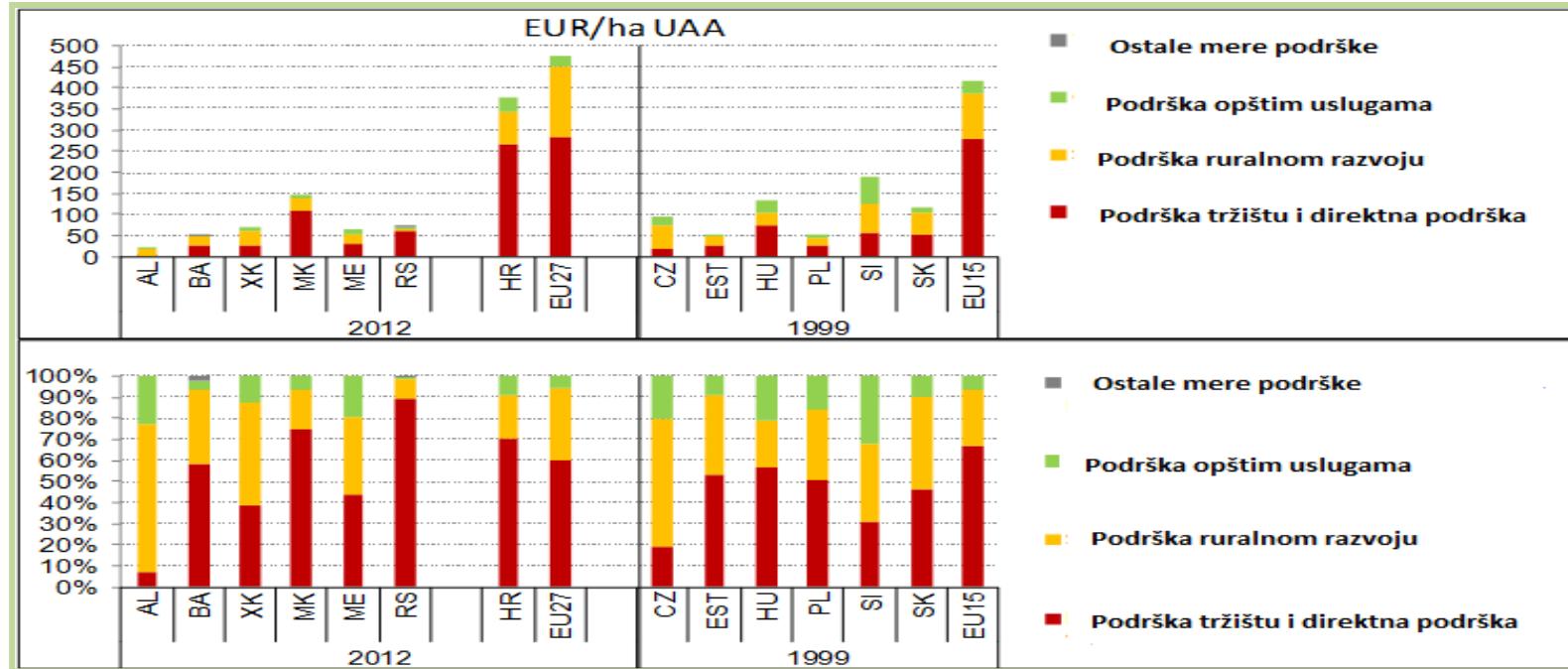
*bez sredstava za redovne aktivnosti organizacionih jedinica MPŠV

Bogdanov, N. (2014): "Streamlining of agriculture and rural development policies of SEE countries for EU accession" SWG FAO Joint TCP

Postojeća rešenja u agrarnoj politici (3)

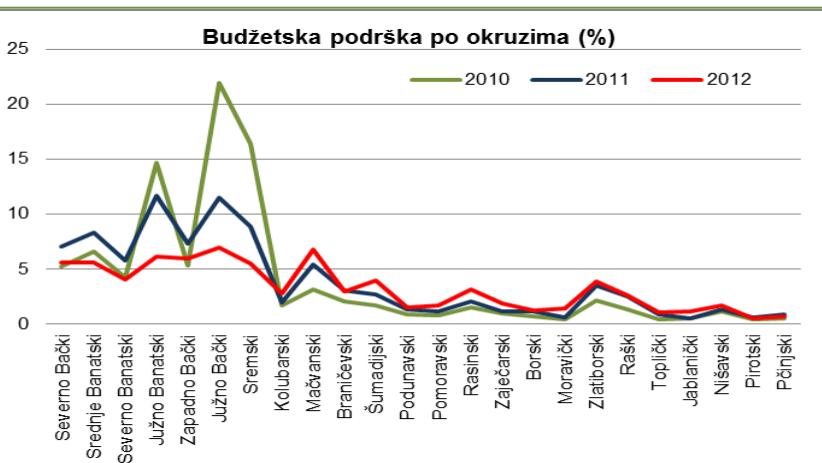
Budžetska podrška poljoprivredi u zemljama Zapadnog Balkana i odabranim EU-12 zemljama

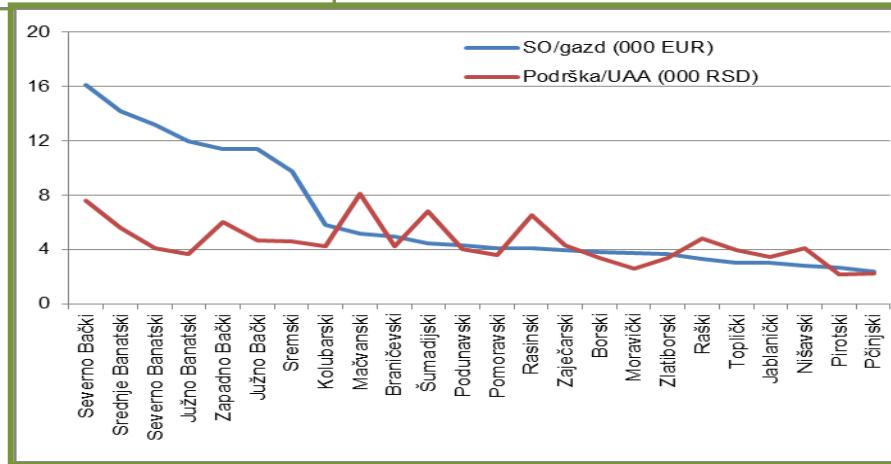
Volk, T., Rednak, M., Erjavec, E. (2014) "Streamlining of agriculture and rural development policies of SEE countries for EU accession", SWG FAO Joint TCP:

Kome idu budžetska sredstva?

- Smanjenje razlika u podršci po regionima;
  - Da li je nova slika regionalne distribucije agrarnog budžeta odraz boljeg sistema podrške?
  - Koji ciljevi se postižu?

Otvorena pitanja:

- Ko je zadovoljan?
  - razlike u doprinosu poljoprivrede GAO i udelu u budžetskoj podršci po regionima/okruzima;
  - Uvozna zaštita kao politika podrške – jak regionalni efekat;
  - Obuhvatnost podrške – hektari i/ili gazdinstva?
- Koji se problemi rešavaju?
  - Nekonkurentnost prehrambenog sektora;
  - Podsticaji dohotku, **ne i razvoju!**
- Problemi (do sada) bez jasnog odgovora?
  - Mala gazdinstva, životna sredina, LFA podrška;
  - Transfer znanja i tehnologija; podrška agro-biznis sektoru;
- Da li postoji institucionalni kapacitet za podršku kreiranju i primeni nove politike?

Kako dalje?

- Harmonizacija političkog okvira – Zakon, Strategija, Programi, IPARD, Uredbe...
  - Dugoročnost i predvidivost;
- Planirani budžetski okvir i njegovi principi

Projekcija agrarnog budžeta Srbije 2014–2024, ukupni obim budžeta i po stubovima (mil. EUR)

	2013	Potperiod ekonomске krize (do 2016)	Potperiod ponovnog privrednog rasta i pristupa IPARD-u (2017-2020)	Potperiod novog programskog perioda EU (posle 2020)	Pristup
Prvi stub	230	240	370	530	680
Drugi stub	20	30	85	150	750
Posebni podsticaji i ostalo	30	35	50	75	110
UKUPNO	280	305	505	755	1.540

Strategija poljoprivrede i ruralnog razvoja Republike Srbije, Službeni glasnik RS, broj 85/14

ČETVRTI POLJOPRIVREDNI FORUM

HRANA ZA EVROPU

KAKO REALIZOVATI STRATEGIJU POLJOPRIVREDE
I RURALNOG RAZVOJA SRBIJE 2014-2024?

Subotica, 22-23. oktobar 2014.

ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ
ECONOMICS INSTITUTE
1947

Друштво аграрних економиста Србије
Serbian Association of Agricultural Economists

Hvala na pažnji!

